

این همه خبر برای یک سبد کالا

در حالی که سبد کالایی اهدایی دولت به مردم از ارزش ریالی چندانی برخوردار نیست، اما تبلیغات، اخبار و هیاهوهای ایجاد شده درباره اختصاص آن، رفتاری نه‌چندان صحیح و عزتمندانه با مردم را تداعی می‌کند.

در حالی که سبد کالایی اهدایی دولت به مردم از ارزش ریالی چندانی برخوردار نیست، اما تبلیغات، اخبار و هیاهوهای ایجاد شده درباره اختصاص آن، رفتاری نه‌چندان صحیح و عزتمندانه با مردم را تداعی می‌کند.

به گزارش خبرنگار جام جم، یکی از مهم‌ترین انتقادهای مدیران دولت یازدهم به دولت‌های قبل، رواج «اقتصاد صدقه‌ای» بوده است. به گفته آنان، روشی که در گذشته در پرداخت یارانه نقدی و دیگر تسهیلات رفاهی به مردم در پیش گرفته شده بود، عزت و شأن دریافت‌کنندگان را رعایت نمی‌کرد و در بسیاری موارد عزت نفس آنها را خدشه دار می‌کرد.

با این حال رفتاری که برخی مدیران دولت یازدهم در برخورد با موضوع اهدای سبد کالایی به مردم در پیش گرفته اند، چیزی جز رفتارهای «صدقه‌گونه» نیست؛ به طوری که گاه از خلال مصاحبه‌های متعدد، تاکیده‌های فراوان، اعلام متعدد جزئیات سبد و سرانجام تشکیل ستاد اجرایی ویژه برای اعطای این سبد این گونه برداشت می‌شود که سبد کالایی یادشده، شایسته صفت «یک سبد و صد هیاهو» قرار می‌گیرد. درواقع با این که اعطای این سبد و دیگر سبدهای کالایی به مردم فی‌نفسه ارزشمند و اقدامی در خور تمجید است، اما روش اعطای این سبد طوری است که ویژگی‌های مثبت آن را زیر سوال می‌برد. این در حالی است که ارزش سبد کالایی که دیروز 80 هزار تومان به ازای هر خانوار اعلام شد، حتی در ترکیب ماهانه یارانه افراد هم رقم قابل توجهی به حساب نمی‌آید؛ به طوری که این 80 هزار تومان کمتر از یارانه یک ماه دو نفر از اعضای خانوار است و هرچند اختصاص آن مفید است، اما چندان مشکل‌گشایی از خانوارهای تحت فشار تورم نمی‌کند.

رفتاری که برازنده مردم نیست

یک کار خوب وقتی به روش بد اجرا شود، اثری برعکس برجا می‌گذارد. چیزی که دولت یازدهم، هدفمندی یارانه‌ها را مصداق بارز آن می‌شمارد. با این حال خود دولت جدید نیز با افراط در برخی رفتارهای تبلیغاتی در تخصیص سبد کالایی ظاهراً در همین راه گام گذاشته است.

روزی نیست که هر یک از مسئولان دولتی درباره «رایگان بودن» سبد کالایی حرف نزنند. در 10 روز اخیر دست کم ده‌ها بار جزئیات این سبد کالایی شامل کالاهای خوراکی موجود در آن، روش پرداخت وجه آن و کسانی که این سبد را دریافت می‌کنند، اعلام شده است.

مشاغل و اقشار گوناگونی مانند طلاب، خبرنگاران، کارگران، کارمندان و... که قرار است این سبد گرانبها! را دریافت کنند، بارها مورد اشاره قرار گرفته‌اند.

دولت برای تخصیص این سبد کالایی ستاد ویژه در وزارت صنعت، معدن و تجارت و بانک مرکزی ایجاد کرده و سرانجام مدیر اجرایی تامین، توزیع و نحوه اجرای سبد کالایی دیروز برای اعلام ارزش 80 هزار تومانی این سبد و مثلاً 10 کیلو برنج هندی و دو بسته 12 عددی تخم مرغ درون آن در یک اقدام تعجب‌برانگیز که شائبه تبلیغات دارد، کنفرانس خبری برگزار کرده است.

آیا استفاده این چنین گسترده و تبلیغاتی از تخصیص رقمی که چندان بزرگ و قابل توجه نیست، نوعی منت گذاشتن بر سر مردم و زیر سوال بردن شأن آنها نیست؟ آیا لازم بود بعد از اعلام گسترده اصل مصوبه دولت در این باره، باز هم تریبون‌های مختلف مشغول اعلام زوایای این سبد ویژه شوند؟

فروع را اصول قرار داده ایم

دکتر ابراهیم رزاقی، کارشناس اقتصادی و استاد بازنشسته اقتصاد دانشگاه تهران در این باره به خبرنگار ما گفت: متأسفانه دولت به جای این که نگاه اصولی به موضوع یارانه‌ها داشته باشد، فروعی چون سبد کالایی را که یک اقدام نمادین و تبلیغاتی محسوب می‌شود، مدنظر قرار داده است.

وی افزود: ارائه کالا در گذشته و بخصوص در دوران دفاع مقدس نیز سابقه داشته، اما در آن زمان طوری عمل می‌شد که مردم نه از نظر حجم کالا و نه از نظر شأن خود دچار معذوریت نشوند. وی اظهار کرد: نگاهی به کالاهای موجود در این سبد نشان می‌دهد که حجم آن برای تامین نیاز دو یا سه ماه یک خانوار کافی نیست؛ شما به حجم کالاهایی که در دوران دفاع مقدس توزیع شد، توجه و آن را با حجم و تنوع کالای سبد فعلی مقایسه کنید تا تفاوت را دریابید.

رزاقی تصریح کرد: بیشتر مردم دوران کوپن را به خاطر دارند. با وجود تمام ایرادهایی که به آن سیستم وارد بود، احساس مردم هنگام دریافت این کالاها نامطلوب نبود.

اما درباره این سبد طوری تبلیغات صورت گرفته که انگار رقم 80 هزار تومان مشکل بزرگی از مردم را حل می‌کند.

وی گفت: بنابراین باید به دولت گفت در نگاه جدید به قانون هدفمندی یارانه‌ها صرفاً به نسخه‌های صندوق بین‌المللی پول توجه نکند و بداند این صندوق درباره تولیدی بودن اقتصاد سکوت کرده است.

رزاقی افزود: بنابراین ما باید به جای پرداختن بیش از حد به این اقدام‌های فرعی و نمادین به سمت تقویت تولید ملی، افزایش درآمدهای مالیاتی و حذف تخصیص دلار یارانه‌ای به واردات برویم و کاری کنیم که طبقات فقیر بدون نیاز به کمک

زندگی کنند.

در همین حال مدیر اجرایی تامین و توزیع سبد کالا با اشاره به این که قیمت هر سبد کالایی ۸۰ هزار تومان است، گفت: جامعه هدف پیش بینی شده برای دریافت این سبد ۱۵ میلیون نفر است.

به گزارش تسنیم، بهمن حاجعلی دیروز در نشست خبری با بیان این که این سبد کالایی بیشتر افراد دولتی و تحت پوشش دولت را شامل می شود، گفت: دولت سعی کرده هدیه ای به این افراد تقدیم کند تا هم کمکی به آنها کرده باشد و هم توقعات کارمندان دولت را برآورده کند. دولت از این طریق هدیه ای برای افراد تحت پوشش دولت و همچنین اقشار آسیب پذیر جامعه در نظر گرفته است، البته تاکید می کنم که نباید این سبد کالایی را با کوپنی کردن و بن دادن اشتباه گرفت زیرا شرایط جامعه به نحوی است که نیازی نداریم به این سمت حرکت کنیم.

وی در مورد جامعه هدف دریافت این سبد کالایی گفت: کارکنان دولت از جمله رسمی، قراردادی و پیمانی، بازنشستگان و مستمری بگیران دولت، سرپرستان خانوار کارگرانی که تحت پوشش قانون کار و تامین اجتماعی هستند، سرپرست خانوار عضو جامعه نیروهای مسلح از جمله بازنشستگان و شاغلان رسمی، قراردادی و پیمانی، کارگران، خبرنگاران بنا به تشخیص وزارت ارشاد، دانشجویان متاهل به تشخیص وزارت علوم، بهداشت و دانشگاه آزاد، طلاب حوزه علمیه و در نهایت افراد تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی جامعه هدف دریافت این دو سبد کالایی دولت هستند.

وی با اشاره به این که این سبد تنها به سرپرستان جامعه هدف تعلق خواهد گرفت و اگر در یک خانواده چند کارمند وجود داشته باشد حتما و قطعا تنها به سرپرست خانواده داده می شود، بیان کرد: برنج، مرغ، تخم مرغ، روغن و پنیر در این دو سبد کالایی قرار خواهد داشت که یکی در نیمه نخست بهمن ماه و دیگری در اسفندماه توزیع خواهد شد. این کالاها عمدتا از ذخایر داخلی تامین خواهد شد، ولی برنج با توجه به محدودیتی که در بسته بندی آن وجود داشت از برنج های وارداتی و هندی استفاده می شود.

مدیرکل ستاد بسیج اقتصادی با بیان این که توزیع کنندگان کالا در سراسر کشور مشخص شده و بنا به جامعه هدف برای هر جامعه ای یک شبکه اختصاصی توزیع مرتبط با بنگاه های مربوط طراحی شده است به نوعی که اتحادیه کارکنان دولت (اسکاد) متولی تخصیص و توزیع جامعه کارمندان و مستمری بگیران دولت در ۳۱ استان هستند و با توجه به نیازی که به افزایش شعب این فروشگاه ها وجود داشته درخواست کرده ایم که تعداد شعب فروشگاه های اسکاد برای سرعت بیشتر در توزیع افزایش پیدا کند.

اعلام فروشگاه های توزیع سبد کالایی دولت

حاجعلی افزود: اتحادیه مرکزی فرهنگیان در ۳۱ استان مسئول توزیع سبد بین جامعه فرهنگیان بوده و اتحادیه مرکزی کارگران (امکان) برای توزیع سبد کالایی کارگران، فروشگاه های اتکا برای نیروهای مسلح و همچنین فروشگاه های شهروند، رفاه، سپه و سازمان میادین در تهران برنامه ریزی شده که در ایام توزیع برای سرعت بیشتر کمک کنند.

وی با اشاره به این که خبرنگاران، طلاب و دانشجویان متاهل با توجه به این که جامعه هدف آنها محدود است، می توانند از همه فروشگاه هایی که برای توزیع کالا در نظر گرفته شده است با ارائه کارت شناسایی استفاده کنند، خاطرنشان کرد: خدمات ویژه ای نیز برای افراد تحت پوشش کمیته امداد در نظر گرفته شده به نوعی که این افراد نیز همانند دانشجویان، روزنامه نگاران و طلاب می توانند از همه شبکه های توزیع برای دریافت سبد کالایی خود استفاده کنند، البته شرکت های خدمات رسانی اختصاصی کمیته امداد جزو شبکه توزیع بوده و این افراد می توانند به این فروشگاه ها نیز مراجعه کنند.

مدیر اجرایی تامین، توزیع و نحوه اجرای سبد کالایی ادامه داد: تفاوت عمده این سبد کالایی با سبدهای گذشته این است که نخست این سبدها کاملا رایگان بوده و هیچ فروشگاه های حق دریافت وجهی تحت هیچ عنوانی را ندارد، دومین تفاوت این است که سعی شده این کالاها به صورت پک و یکجا تحویل جامعه هدف شود، ولی اگر کسی بخواهد برخی از این کالاها را در چند نوبت دریافت کند سیستمی طراحی شده که امکان این کار وجود داشته باشد. سومین تفاوت این سبد کالایی این است که دامنه زمانی مشخصی برای دریافت آن در نظر گرفته شده است.

حاجعلی گفت: در هر سبد ۱۰ کیلو برنج خارجی هندی، چهار کیلو مرغ شامل دو عدد، دو بسته ۱۲ عددی تخم مرغ، دو عدد روغن مایع ۸۰۰ گرمی و پنیر ۸۰۰ گرمی با بسته بندی ۴۰۰ گرمی در اختیار جامعه هدف قرار داده می شود. وجه این سبد از طریق سیستم بانکی و زیرساخت های الکترونیک روی کارت یارانه نقدی جامعه هدف واریز و آنها می توانند با مراجعه به فروشگاه های مربوط سبد کالایی خود را دریافت کنند. وی با تاکید بر این که امکان دریافت نقدی این پول از طریق کارت ها میسر نیست، ادامه داد: پس از این که وزارت رفاه به عنوان دستگاه متولی جامعه هدف را طی امروز یا فردا با پالایش لازم و با توجه به اطلاعات سازمان هدفمندی یارانه ها ارائه کرد، کارت افرادی که می توانند از این سبد استفاده کنند، فعال شده و در مورد شیوه دریافت این سبد و همچنین زمان آن اطلاع رسانی خواهد شد.

مدیرکل ستاد بسیج اقتصادی در مورد امکان همپوشانی برخی از افراد جامعه هدف گفت: سعی شده در تعیین جامعه هدف از تکرار دریافت سبد برای برخی خانواده ها که چندنفر جزو دریافت کنندگان سبد کالا هستند، جلوگیری شود و البته اگر سرپرست خانواری جزو مشمولان دریافت سبد کالا نبود، اما همسر وی به عنوان مثال جزو خبرنگاران باشد، سعی کرده ایم سامانه خاصی را برای آنها تعریف کنیم و حتی ممکن است کارت مشخصی را برای آنها در نظر بگیریم که بتوانند از این سبد کالایی استفاده کنند. بنابراین سعی شده ذی نفعانی که مشمول این سبد کالا می شوند، ولی جزو سرپرست خانوار نیستند نیز از این سبد کالا

استفاده کنند.

حاجلی ادامه داد: این سبدها با توجه به این که هدیه ای از سوی دولت است برای هر خانوار در نظر گرفته شده و تعداد افراد خانوارها در میزان کالایی که در این سبد قرار می گیرد تاثیری ندارد و خانواده ای که سه نفر عضو دارد با خانواده ای که ده عضو دارد تفاوتی در دریافت سبد و کالاهای آن با یکدیگر ندارند.

وی افزود: اگر کسی در مدت زمان معینی برای دریافت سبد کالایی مراجعه نکند با توجه به این که زمان کافی برای تحویل سبد در نظر گرفته خواهد شد، دلیلی برای حفظ این سبد وجود ندارد و به نوعی سهمیه این فرد سوخت خواهد شد.